

Dr. Vincent Hoek
Enterprise Architect (EA), I-Interimrijk.nl,
onderdeel van de Uitvoeringsorganisatie
Bedrijfsvoering Rijk

NOG NET NIET WAAR GEBEURD...

BREXIT

ALS NOSTALGIE OOK AL NIET MEER IS WAT HET GEWEEST IS

Op 23 juni 2016 stemden de Britten voor hun uit-treding uit de Europese Unie: *'All Politics is Local'*. Het wordt nu alleen de vraag of zij nostalgie gaan zoeken in isolationisme of in cyclische innovatie. Met een beetje pragmatisme zou men de evolutie van de informatiesamenleving kunnen versnellen, door de nadelen van bureaucratische schaalgrootte om te buigen naar flexibele organisatie. De Brexit uitslag is veroorzaakt door de oudere, laagopgeleide Brit, uit de armere rurale delen van het land, waar EU subsidies uiteindelijk nog het meest bijdragen aan de omstandigheden. De jongere, hoger opgeleide Brit, uit de urbane, economisch vruchtbare delen van het land, snapte wel dat zijn toekomst in internationale afspraken ligt, maar hield er niet van dat stemmen moeite kost.

Van de jongeren onder de 35 ging nog niet de helft naar de stembus, tegen ruim 75% van de ouderen! Het gevoel is paniek. Brexiteers hadden niet werkelijk gedacht dat Brexit ook echt zou gebeuren en Bremaïners hadden geen alternatieve plannen liggen. Dus *'now for something completely different!'* Nu het VK straks geen ambtenaren

“Groot-
 Brittannië drijft
 niet weg ofzo...
 en digitaal hoeven
 ook geen grenzen
 te bestaan. ”

meer heeft bij de Europese Commissie en de *European External Action Service* (toch al gauw zo'n 1600 man) en het land zijn dure mensen en vele kantoren in de City niet meer kan betalen met die lage pond, moet *the Mess for Less*. Anno 2016 doe je dat door verregerende digitalisering. Digitalisering vereist logica en logica vereist modelleren.

Modelleren van bedrijfsprocessen, wet- en regelgeving en samenwerkingsverbanden legt alle mogelijk inconsistenties en inefficiënties bloot.

Op het fysieke vlak (slechte regionale ontsluiting), op het logische vlak (zelfs basale geografische standaardisaties dekken niet het hele land af) en op het digitaal relationele vlak (er zijn genoeg *stovepipes* te slechten). Dat de afspraken met de EU en de VK reshufflen, wil niet zeggen dat er heel veel hoeft te veranderen. Groot-Brittannië drijft niet weg ofzo en digitaal hoeven ook geen grenzen te bestaan. Als de Britten slim spelen kunnen zij zelfs een machtige innovatieslag maken. Hier ligt een enorme kans, voor zowel het Verenigd Koninkrijk als voor de hevig geschrokken EU!

Centrifugatie en cohesiekrachten

Dezelfde technologie die staten in staat stelt om zich weer eens lekker ouderwets 19e-eeuws te gaan gedragen, kan helpen om zich 21ste-eeuws te gedra-

gen door informatie contextgericht te ontsluiten.

Ontworpen om een atoomaanval te kunnen doorstaan, legden open standaarden en gedeelde protocollen de basis voor een decentraal netwerk van netwerken met een transcendente invloed die inmiddels groter is dan het territoriale bereik van staten.

Internet maakt wereldwijde samenwerkingsverbanden mogelijk, waardoor geld en arbeid centrifugaal slingeren waar zij het best behandeld worden... en dat is niet altijd in je eigen land. Ook in het VK, met haar verouderde fysieke infrastructuur, kan men handelen met een muisklik. Het wordt alleen niet snel geleverd. Grote delen van het land zijn zwaar verouderd. Vanuit Schiphol kun je zo naar 24 Britse steden vliegen, maar vanuit Heathrow zelf nauwelijks. Zo kweekten de Britten zelf hun kwijnende middenklasse, die de voordelen van globalisering betaalt met McJobs die weinig welvaart creëren. Dit levert spanning op, die zich slecht verhoudt tot Brusselse *Red Tape* en goedkope migranten. Nu wil men 'anders', maar cohesie maakt niet immuun voor feiten. Feiten waar elke EU lidstaat zich wel in herkent: een vergrijzende digibete bevolking, in een digitaal geglobaliseerde wereld met wereldwijde concurrentie, waarin logica gebaseerde activiteiten worden overgenomen door robots en

geautomatiseerde samenwerkende logistieke en productieprocessen.

Het feit dat staatsbureaucratie beperkt is tot het eigen territoir wil niet zeggen dat zij zich kan onttrekken aan geografische en demografische realiteit, met al haar genetwerkte veiligheidsbelangen, economische en geopolitieke ontwikkelingen. De uitdaging is hoe overheden door zelfvernieuwing weer toekomstbestendige randvoorwaarden bieden voor welvaart, welzijn en perspectief. Op straffe van legitimiteitsverlies.

Digitaal protectionisme

Het zou niet slim zijn als het Verenigd Koninkrijk haar data op haar eilanden terug zou trekken. Ook technologie is politiek. Er is ooit nagedacht over de reden om iets technisch mogelijk te maken. Alleen, niet alles wat kan, is na een tijdje nog gewenst. Zo ook de open internetverbindingen die maakten dat de economie om de verouderde Britse infrastructuur en opleidingsdemografie vloaide.

Met de groei van de netwerkeconomie ontstaat de druk op landen om de eigen winkelnering te beschermen. Met als gevolg dat het web nu risico loopt te versplinteren in eilandjes die alleen nog via gecontroleerde internationale gateways verbonden kunnen worden.

Overheden kunnen in de verleiding komen om de content op de netwerken binnen hun territorium te controleren. Hoewel technisch onnodig, dwingen staten hun inwoners en bedrijven steeds vaker om data niet buiten de landsgrenzen te hosten of om data niet tussen landen te transporteren. Het gevolg is dat internetvrijheid en probleemoplossend vermogen door innovatie afnemen, dankzij overheidsensuur, wetshandhaving en het beperken van het mogen gebruiken van versleuteling. Restrictief databeleid zal de ongelijkheid en wrevel in de Britse samenleving niet bepaald helpen. Zeker multinationals kiezen zelf wel waar zij willen hosten en wat dat betreft scoort het Verenigd Koninkrijk lager op vertrouwen dan Nederland en fungeert de Europese *General Data Protection Regulation* als kwaliteitsstempel.

Digitaal protectionisme zou kortom een achterhoedegevecht zijn, want wereldwijde data-relaties vloeien toch als water om inefficiëntie heen. Data houden niet van oponthoud. Met als gevolg dat cloud-giganten hun wereldwijde schaalvoordelen blijven genieten en echt niet gaan bijdragen aan de collectieve goederen, belasting of werkgelegenheid in een staat. Dan zullen datarelaties Britse winkelnering moeten beschermen met cyclische innovatie. Cyclisch, omdat veroudering van IT systemen, technici en verwervingsmethodieken, innovatie meer een socio-cultureel verandertraject maken, dan een technisch realisatieproject. Uiteindelijk gaat het om frisse transnationale business- en samenwerkingsmodellen. Exporteren doe je nu eenmaal naar het buitenland.

Om moderne business transacties echter end-to-end af te kunnen handelen, zul je over verschillende netwerken moeten kunnen samenwerken. Hierbij leveren allerlei entiteiten, zoals banken, klanten, verladers, douane, belastingdienst en gemeentes een (deel)bijdrage aan de business transactie. Aangezien elke schakel in de keten vaak andere communicatie-afspraken hanteert, terwijl het feitelijk over dezelfde infor-

matie gaat, zijn traditionele besloten business-to-business netwerken veel te duur en complex voor (kleinere) bedrijven. Men zal daarom integrale procesafhandeling gaan vereenvoudigen, zodat transactiekosten en complexiteit ook voor het MKB kunnen worden gereduceerd. Tel hierbij de integratie van 'slimme' componenten (Internet of Things) en het groeiend aantal transacties dat via internet wordt geïnitieerd en uitgevoerd en het wordt duidelijk dat isolationisme niet de weg zal zijn die de Britten waarschijnlijk zullen gaan.

Het internet draait bij de gratie van digitale adressen en een architectuur die ervoor moet zorgen dat datapakketjes elkaar kunnen vinden. Alleen is het aantal adresmogelijkheden 'op' in het traditionele IPv4 format en is het IPv6 protocol niet compatibel met de vorige generatie. Tel daarbij de uitbreiding van het aantal *Generic Top-Level Domains* (g TLDs) van de vertrouwde .com, .net en .org extensies naar meer dan 1.000 nieuwe top-level domeinen en je ziet het internet fragmenteren. Het is eenvoudiger geworden voor overheden om complete domeinen 'uit' te zetten, zoals .xxx voor pornografie. Je ziet dan ook al een toename van *geo-blocking* opdoemen, waarbij toegang tot specifieke content wordt geblokkeerd naar geografie. Zo levert Google via Google Maps digitale kaarten aan verschillende landen, maar hangt het van de plek waar jij inlogt af waar de grenzen van die landen getekend zijn en hoe die landen dan voor jou mogen 'heten'.

Land- en taalgrenzen zijn wezenlijk betwiste concepten en reden genoeg voor digitale afgrendeling, maar andersom kun je deze technologie ook inzetten om vertrouwde partijen juist te herkennen! Soms ter bescherming van lokale economie, omdat de betrokken organisaties niet groot genoeg zijn om 'letterlijk' de vraag van de hele wereld aan te kunnen. Soms ook omwille van afspraken tussen aanbieders en distributeurs op een manier die creatief in-

Bron: Metrocosm

speelt op concurrentiewetgeving. Het Verenigd Koninkrijk zal waarschijnlijk digitale mogelijkheden inzetten om de manier waarop specifieke informatie kan worden gegenereerd, gedistribueerd of ontsloten te sturen. Tegenwoordig kan men vrij eenvoudig demografie en jurisdictie (wie ben je en wat mag je), koppelen aan sociografie (waar ben jij in geïnteresseerd en wie zijn je vrienden?). Gedigitaliseerde en geanonimiseerde identiteitsgegevens gaan hierbij net zo makkelijk de grens over als elke andere datavorm.

Je ziet dan ook een trend ontstaan waarin identiteit uit laagjes gaat ontstaan, waar men op verschillende niveaus bewijzen voor kan aandragen, resulterend in vertrouwensniveau's (ISO 29115).

Als de Britten contextueel verifieerbare relaties leren leggen tussen actoren, transactie- en verificatieprocessen en jurisdictie, leggen zij de basis voor een Renaissance van hun economie.